

Įvadinė pamoka

Nemokama rusų kalbos pamoka

Norite greitai ir linksmi išmokti rusų kalbą? Užmirškite nuobodžius, brangiai kainuojančius kursus – mokykitės kur kas efektyviau su rusu24.lt. Rusų kalbos kursai sudaryti iš audio pamokų, užrašų, žodyno ir vaizdinės medžiagos.

Pradėkime nuo įvadinės nemokamos pamokos! Добро пожаловать на урок русского языка! !

Pastaba: ši pamoka yra pavyzdinė ir visiškai nemokama, tad matysite visą jos turinį: audio bei video medžiagas, žodynėlį, taip pat galėsite pasitikrinti tarimą, peržiūrėti pamokos užrašus bei parsisiųsti audio mp3 formatu.

Žodynas

#	Žodis		Vertimas
1	доброе утро	Ⓞ	labas rytas
2	добрый день	Ⓞ	laba diena
3	добрый вечер	Ⓞ	labas vakaras
4	Здравствуйте!	Ⓞ	sveiki
5	здравствуй!	Ⓞ	sveikas/sveika
6	привет!	Ⓞ	labas
7	Как вас зовут?	Ⓞ	Kuo jūs vardu?

8	Как тебя зовут?	⓪	Kuo tu vardu?
9	меня зовут	⓪	aš vardu
10	приятно познакомиться.	⓪	malonu susipažinti
11	приятно	⓪	malonu
12	Как дела	⓪	Kaip sekasi?
13	Как ты?	⓪	Kaip tu?
14	я	⓪	aš
15	ты	⓪	tu
16	А тебя как зовут?	⓪	O tu kuo vardu?
17	хорошо	⓪	gerai
18	неплохо	⓪	neblogai
19	плохо	⓪	blogai
20	нормально	⓪	normaliai
21	так себе	⓪	šiaip sau
22	всё хорошо	⓪	viskas gerai
23	всё плохо	⓪	viskas blogai
24	тоже	⓪	irgi
25	пока	⓪	iki
26	до свидания	⓪	iki susitikimo
27	всего хорошего	⓪	viso geriausio
28	спасибо	⓪	ačiū
29	большое спасибо	⓪	labai ačiū
30	пожалуйста	⓪	prašom
31	извините	⓪	atsiprašau
32	русский язык	⓪	rusų kalba
33	Россия	⓪	Rusija
34	литовский язык	⓪	lietuvių kalba

35	Литва	⊕	Lietuva
36	ночь	⊕	naktis
37	доброй ночи	⊕	labos nakties
38	Спокойной ночи	⊕	ramios nakties
39	всё	⊕	viskas
40	алфавит	⊕	abėcėlė
41	буква	⊕	raidė
42	знак	⊕	ženklas
43	зверь	⊕	žvėris
44	бобр	⊕	bebras
45	голова	⊕	galva
46	беда	⊕	bėda
47	боровик	⊕	baravykas
48	вишня	⊕	vyšnia
49	ворона	⊕	varna
50	утро	⊕	rytas
51	день	⊕	diena
52	вечер	⊕	vakaras
53	имя	⊕	vardas

Užrašai

- ⊕ Здравствуйте! Sveiki!

Norėtumėte greitai ir patogiai išmokti rusų kalbą, bet nežinote nuo ko pradėti? Pradėkite nuo šios pamokos!

Kalba – tai tarsi bilietas į naują šalį. Rusų kalbos mokymasis – įspūdinga ir intelektualiai kelionė.

Mano vardas Anastasija ir aš keliausiu kartu su Jumis. Kompanijoje visuomet linksniau, tad kartu keliaus ir mano draugas Aleksandras. Jis jau neblogai kalba rusiškai, tačiau jam, kaip ir visiems besimokantiems kalbos, reikia pastovios praktikos ir pakartojimo.

- Здравствуй, Александр.

- Здравствуй, Анастасия.

- Sakyk, Aleksandrai, ar sunku tau mokytis rusų kalbos?

- Nepatikėsi, bet ne. Mokant kalbėti lietuviškai, rusų tikrai išmoksi!

- Jei bent kiek esate susipažinę su rusų kalba, žinote, jog joje yra žodžių labai panašių į lietuvių kalboje vartojamus žodžius. Aleksandrai, gal pateiktum kokių pavyzdžių?

- Žinoma.

žvėris	Ⓢ зверь
bebras	Ⓢ бобр
galva	Ⓢ голова
bėda	Ⓢ беда
baravykas	Ⓢ боровик
vyšnia	Ⓢ вишня
varna	Ⓢ ворона

Manau, kad ir be vertimo suprantate šių žodžių reikšmę.

Matote, mielieji, rusų kalba, pasirodo, ne tokia jau ir sunki. Lietuvis, jei panorės, lengvai gali suprasti rusą, o rusas – lietuvį.

rusų kalba	Ⓢ русский язык
rusų	Ⓢ русский
kalba	Ⓢ язык
Rusija	Ⓢ Россия
Rusijoje rusų kalba	В России русский язык
Rusijoje rusų kalba, o Lietuvoje lie...	В России русский язык, а в Литве литовский язык.
Lietuva	Ⓢ Литва
lietuvių kalba	Ⓢ литовский язык

Na štai, pirmas žingsnis jau padarytas – kelis naudingus žodžius jau žinome. Tačiau tai tik pradžia... Aleksandrai, kaip manai, ko šiandien dar išmoksime?

Manau, šioje įvadinėje pamokoje mes susipažinsime su pasisveikinimo frazėmis ir abėcėle.

Ir ne tik! Šiandien mes pradėsime kurti pirmus sakinius ir dialogus, tad jau po šios pamokos tikrai galėsite dalyvauti nesudėtingame pokalbyje. Beje, Aleksandrai, kaip tu pradėtum pokalbį?

Pradėčiau nuo pasisveikinimo.

O koks pasisveikinimas yra tinkamas kiekvienoje situacijoje: ir darbe, ir klube?

Ⓢ Здравствуйте!

Mes sakome здравствуйте, jei sveikinamės iš karto su keliais žmonėmis arba su nepažįstamu asmeniu. Jei sveikinamės su pažįstamu - vartojame žodžius: ☺
здравствуй! arba ☺ привет!

- Привет, Александр.

- Здравствуй, Анастасия.

Šį pasisveikinimą labai mėgstu! Neseniai pasidomėjau žodžio „здравствуйте“ reikšme ir, atvirai kalbant, atradau kažką naujo...

Šis žodis reiškia: „aš linkiu jums sveikatos“, „džiaugiuosi matydamas jus sveikus“, „būkite sveiki“ –
Здравствуйте!

Šis sveikinimas panašus į lietuvišką „sveiki“, tačiau skiriasi nuo daugelio europietiškų pasisveikinimų, kurie remiasi džiaugsmo, laimės ir gėrio linkėjimais. Rusai visus šiuos elementus matė sveikatoje. Būsi sveikas – būsi laimingas.

Aleksandrai, o kurie žodžiai atėjo pas mus iš Europos etiketo?

Labas rytas	☺ доброе утро
Laba diena	☺ добрый день
Labas vakaras	☺ добрый вечер
rytas	☺ утро
diena	☺ день
vakaras	☺ вечер

- Mes su Aleksandru dar kartą pasisveikinsime, o jūs kartokite:

- Здравствуй, Александр

- Здравствуй, Анастасия.

- Здравствуйте, все! - Sveiki visi!

- Привет.

- Привет.

- Доброе утро, Анастасия.

- Добрый день, Александр.

- Добрый вечер.

Išmokome žodžius rytas – ☺ утро, diena – ☺ день ir vakaras – ☺ вечер, tad reikia išmokti ir žodį naktis. Kaip rusiškai sakome „naktis“?

naktis ☺ ночь

Pastebėjai, šie žodžiai netgi kažkuo yra panašūs: ночь – naktis, день – diena...? Kaip jau minėjau pamokos pradžioje, tokių panašių žodžių aptiksime dar tikrai nemažai, tai mums yra didelis privalumas, tiesa? O grįžtant prie žodžio „ночь“, pasakysiu, kad jis dažniausiai vartojamas, kai linkime labos nakties arba, kaip sako rusai, ramios nakties.

Labos nakties доброй ночи
Ramios nakties Спокойной ночи

Prieš kelias minutes mes pasisveikinome. Dabar atėjo laikas susipažinti. Jei norite sužinoti pašnekovo vardą, paklauskite:

Kuo jūs vardu? Как вас зовут? (pažodžiui būtų –
Kaip jus vadina?)
Kuo tu vardu? Как тебя зовут? (pažodžiui – Kaip
tave vadina?)
Aš vardu Anastasija Меня зовут Анастасия (pažodžiui –
Mane vadina Anastasija)
O tu kuo vardu? А тебя как зовут? (pažodžiui – О
kaip tave vadina?)
Aš vardu Aleksandras. Меня зовут Александр
Malonu susipažinti. Приятно познакомиться
Ir man malonu. и мне приятно

Štai ir susipažinome. Paklauskime dabar, kaip sekasi mūsų pašnekovui.

- Анастасия, Как дела? - Kaip sekasi?
- Спасибо, хорошо. - Ačiū, gerai.
- А как ты, Александр? - О kaip tu, Aleksandrai?
- Спасибо, я тоже неплохо. - Ačiū, aš irgi neblogai.

aš я
tu ты
kaip как
kaip sekasi Как дела
ačiū спасибо
gerai хорошо
irgi тоже
blogai плохо
neblogai неплохо

Atsakydami, kaip mums sekasi, galime pavartoti įvairių žodžių, priklausomai nuo mūsų nuotaikos ir savijautos. Jei viskas gerai, atsakome „Хорошо“, jei, atvirkščiai, blogai – atsakome „Плохо“.

viskas gerai всё хорошо
viskas blogai всё плохо

Jei nei gerai, nei blogai atsakome taip:

neblogai неплохо
normaliai нормально
šiaip sau так себе

Atsakykite į klausimą „Как дела?“. Išverskite trumpus atsakymus:

viskas neblogai всё неплохо
aš normaliai, ačiū. я нормально, спасибо.
šiaip sau, tu kaip? так себе, а ты как?

Labai gerai! Manau dar praverstų išmokti kelias mandagumo frazes. Galbūt jas jau žinote. Jei taip, tai tiesiog pakartokite garsiai:

ačiū неплохо
labai ačiū большое спасибо
prašom пожалуйста
atsiprašau извините

Šaunu! Хорошо! O kaip mandagiai paklaustumėt, koks jūsų pašnekovo vardas?

Atsiprašau, kuo jūs vardu? Извините, как вас зовут?
Jei norime paklausti dar mandagia... Извините, пожалуйста, как вас зовут?
šiaip sau, tu kaip? так себе, а ты как?

Jau nemažai žodžių ir frazių išmokome, tai gal pakalbėkime truputį ir apie rusiškas raides. Pradėkime nuo to, kad rusų kalbos abėcėlę sudaro 33 raidės.

abėcėlė алфавит
raidė буква

Slavų abėcėlė vadinama kirilica. Šis pavadinimas kilęs nuo pirmojo abėcėlės kūrėjo vardo - vienuolio Kirilo. Kiril – Kirilica. Ši abėcėlė buvo sukurta IX a. pabaigoje. Paklausykite, kaip tariamos rusų kalbos raidės:

Rusų kalbos abėcėlė

А а	/а/	А а
Б б	/бэ/	В b
В в	/вэ/	V v
Г г	/гэ/	G g
Д д	/дэ/	D d
Е е	/jè/	E e (je)

Ё ё /jo/	(jo)
Ж ж /жэ/	Ž ž
З з /зэ/	Z z
И и /и/	I i
Й й /й краткое/	(ji)
К к /ка/	K k
Л л /эль/	L l
М м /эм/	M m
Н н /эн/	N n
О о /о/	O o
П п /пэ/	P p
Р р /эр/	R r
С с /эс/	S s
Т т /тэ/	T t
У у /у/	U u
Ф ф /эф/	F f
Х х /ха/	H h
Ц ц /цэ/	Ts / C
Ч ч /че/	Ch' / Č'
Ш ш /ша/	Š š
Ъ /твёрдый знак/	specifinis garsas
Ы /ы/	specifinis garsas
Ь /мягкий знак/	specifinis garsas
Э э /э/	specifinis garsas
Ю ю /ju/	(ju)
Я я /ja/	(ja)

Tikriausiai pastebėjote, kad daugelis rusų kalbos raidžių yra panašios į lietuvių kalbos raides. Manau, jums nėra sunku išstarti А, Б ar В. Tačiau, rusų kalbos abėcėlėje yra ir specifinių raidžių, į kurias reikėtų atkreipti ypatingą dėmesį.

Būtent! В алфавите (abėcėlėje) yra, pavyzdžiui, dvi raidės, kurios neturi garso – tai minkštasis ženklas ir kietasis ženklas.

Мягкий знак arba minkštasis ženklas – Ъ – rodo, kad prieš jį einantis priebalsis tariamas minkštai. Kartas ši raidė keičia žodžio reikšmę. Pažvelkite į žodį "kampas" –
Ⓢ угол. Jei jo pabaigoje pridėsime minkštąjį ženklą turėsime jau ne "kampą", o "anglį" – Ⓢ уголь.

Žinau dar vieną žodį, kurio reikšmę paprasta pakeisti minkštuoju ženklu. Tai žodis "brolis" – Ⓢ брат, jei gale pridėsime minkštąjį ženklą turėsime žodį "imti" – Ⓢ брать.

Kietasis ženklas – твёрдый знак – Ь – dar viena raidė, neturinti garsinio atitikmens, atvirkščiai, rašomas žodžio viduryje, tam, kad po jo einanti balsė būtų tariama kietai. Šis ženklas tarsi praskiria žodį į dvi dalis, o jį lydinti balsė tariama su garsu [j]:

skelbimas Ⓢ объявление ъ + я = [ja]
išvykimas Ⓢ отъезд ъ + е = [je]

Kietasis ženklas, твёрдый знак, rašomas, iš tikrųjų, ne taip jau ir dažnai. Žodžių su šia raide, palyginus, yra gana mažai.

Tačiau, rusų kalbos abėcėlėje yra dar viena ypatinga raidė, parodanti, kad priebalsis turi būti tariamas kietai – tai raidė Ъ.

Pažvelkime į jau žinomus žodžius Ⓢ язык ir Ⓢ ты. Čia raidė Ъ rašoma tam, kad prieš ъ einantys priebalsiai /з/ ir /т/ būtų tariami kietai. Rusų kalboje yra ir kitų raidžių, o tiksliau, priebalsių, kurie visada turi būti tariami kietai – tai raidės Ж, Ш ir Ц.

Ж kaip žodyje Ⓢ жить gyventi
Ц kaip žodyje Ⓢ цирк cirkas

Ir nesvarbu, kokios balsės eina po šių raidžių – jos vis tiek bus tariamos tik kietai. Tokiu būdu, žodžius жить ir цирк mes tarsime su jau mums žinomu garsu Ъ.

Įdomu, bet rusų abėcėlėje yra ir tokių raidžių, kurios, atvirkščiai, visada yra tik minkštos. Tai raidės Ч, Щ ir Ъ.

Ⓢ чай arbata - Ч žymi minkštai tariamą garsą /č/

- ⦿ щекa skruostas - Щ žymi minkštai tariamus du garsus /šč/, kaip vieną garsą /щ/
- ⦿ чай, ⦿ здравствуй arbata, labas - Ы tariama kaip /j/

Paminėkime dar keletą ypatingų raidžių - X ir Э.

- ⦿ хорошо X žymi garsą /ch/
- ⦿ это tai - Э tariama kietai kaip tarpinis garsas tarp /è/ ir /e/ - lietuvių kalboje tokios raidės nėra.

Na štai ir įveikėme abėcėlę! Susipažinome su specifinėmis rusų kalbos raidėmis, atėjo laikas išmokti atsisveikinimo frazes.

- Aleksandrai, ką sakome, kai atsisveikiname?
- Aš savo draugui visuomet sakau: ⦿ пока! - Iki!
- Su draugu galima taip atsisveikinti, o su direktoriumi darbe?
- Direktoriui aš sakau labai mandagiai: ⦿ до свидания! - Iki susitikimo! arba ⦿ всего хорошего! - Viso geriausio!

o dabar pakalbėkime. Aleksandras pradės pokalbį, o jūs atsakinėkite. Nenustebkite, jog kai kurie žodžiai kartojami labai dažnai. Tai padės jums greičiau juos įsiminti. Pradėkime!

- Здравствуйте.
- Здравствуйте.
- Как вас зовут?
- Меня зовут...
- А как вас зовут?
- Меня зовут...
- Приятно познакомиться.
- И мне приятно познакомиться.
- Как дела?
- Спасибо, хорошо. А ты как?
- Спасибо, я тоже неплохо.
- Пока!
- Пока!
- До свидания!
- Всего хорошего!

Mes su Aleksandru tikimės, kad jums sekasi gerai. O tam, kad sektųsi dar geriau, pasidalinsime su jumis naudingais patarimais. Mūsų patarimai padės jums paprasčiau ir efektyviau išmokti rusų kalbą. Ir nesvarbu, ar mokėtės rusų kalbos anksčiau ir tiesiog norite patobulinti savo žinias, ar tik dabar pradėjote mokytis – mūsų patarimai tiks visiems.

- Dar neseniai aš buvau toks pats „pradinukas“, kaip ir daugelis iš jūsų – norėjau išmokti rusų kalbą ir nežinojau nuo ko pradėti. Savarankiškai mokytis kalbos, iš tiesų, nėra lengva... Puikiai tai žinau.
- Lengva nėra, bet kas pasakė, kad neįmanoma? Tu juk sugebėjai!
- Na, taip, sugebėjau... nes tu padėjai!
- Padėjau tau, padėsiu ir kitiems. O, tiksliau sakant, padėsime kartu. Aš patarsiu iš profesionalios pusės, kaip mokytoja, o tu, kaip mokinys, – iš praktinės pusės.
- Praktikos tai jau tikrai nemažai turėjau – ir naudingos, ir ne labai... Kokių tik metodų neišbandžiau, kad greičiau išmokčiau rusų kalbą!
- Nereikia stengtis greičiau išmokti kalbą, reikia stengtis daryti tai kuo efektyviau. Pavyzdžiui, daug kas mano, jog pastovus naujų žodžių kalimas padės jiems greičiau išmokti kalbą. Tačiau, mano giliu įsitikinimu, tai visiškai klaidinga. Reikia mokytis ne tik žodžių, bet visko po truputį: ir tarimo, ir gramatikos, ir konkrečios leksikos.
- Sutinku šimtu procentų! Bandžiau ir aš mokytis iš žodyno, tačiau nepavyko. Mokiausi mintinai kiekvieną dieną po dvidešimt žodžių ir galų gale tik susipainiojau: negebėjau nei sakinio iš tų žodžių padaryti, nei formą jų pakeisti. O po kelių dienų išvis pamiršdavau ką išmokiau...
- Būtent dėl šių priežasčių kalbos reikia mokytis balansuotai. Visų pirma, nbandykite mokytis izoliuotų žodžių – jie greitai pasimirš. Stenkitės mokytis jų tam tikrame kontekste. Pavyzdžiui, jei pradėjote mokytis pasisveikinimo ir atsisveikinimo frazių, nereikia čia pat bandyti įsiminti ir profesijų pavadinimus. Pasirinkite vieną ar kelias susijusias temas ir dirbkite tik su jomis. Labai gerai, jei tie žodžiai yra susiję ne tik leksikos, bet ir gramatikos ar tarimo atžvilgiu. Tuomet jūs turėsite galimybę sujungti kelis kalbos aspektus vienoje temoje, o tai reiškia, kad pastoviai kartosite tuos žodžius ir greičiau įsiminsite juos.
- Šis mokymosi metodas padėjo man išmokti, o svarbiausia, suprasti rusų kalbą. Nesakau, kad mano žinios jau yra tobulos – planuoju dar daug sužinoti ir išmokti, bet per ganėtinai trumpą laiką pasiekiau gerą kalbos lygį.
- Tikiu, kad ir jūs, mielieji mūsų klausytojai, greitai pasieksite Aleksandro rusų kalbos lygį. Mūsų pamokėlėse jūs mokysitės pagal tą pačią metodiką, kuri padėjo Aleksandriui. Kiekvienos pamokos tema praturtins ne tik jūsų žodyną, bet ir kalbos suvokimą. Jums paprastai ir aiškiai bus pateikiamos visos svarbios temos, o pasikartojančios frazės pasiliks jūsų atmintyje ilagam. Vienintelė jūsų užduotis – klausytis ir kartoti paskui mus, o mūsų užduotis – išaiškinti ir išmokinti.
- Neabejoju, kad išmokinsime! Man pavyko ir kitiems pavyks. Pabaigai, norėčiau duoti kelis praktinius patarimus, kurie padėjo man įveikti užsienio kalbos baimę. Kaip ir visiems kitiems,

mokymosi pradžioje man reikėjo „pralaužti ledą“, kad sustiprinčiau pasitikėjimą savimi. Aš nusprendžiau daryti tai linksmai: klausydavausi rusiškų dainų ir dainuodavau karaokė, žiūrėdavau rusiškas laidas ir filmus su subtitrais ir, aišku, pradėjau dažniau bendrauti su rusakalbiais pažįstamais. Tokiu būdu, ir laiką linksmai praleisdavau, ir kalbą po truputį išmokdavau.

- Nuostabūs patarimai, Aleksandrai! Šiandiena daug sužinojome ir išmokome. Mūsų pirmąją pamoką jau baigsime.

- Ilgiausias kelias prasideda nuo pirmojo žingsnio. Šiandiena mes jį žengėme.

- До свидания. Mes su Aleksandru laukiame Jūsų kitoje pamokoje, kur sužinosite dar daug įdomybių apie rusų kalbą!

- Всего хорошего!
